

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
EXPRESSIÓ AUDIOVISUAL

Coordinació: MACHETTI SANCHEZ, ALEJANDRO

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	EXPRESSIÓ AUDIOVISUAL			
Codi	100028			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Comunicació i Periodisme Audiovisuals	1	TRONCAL	Presencial
	Grau en Geografia i Ordenació del Territori	3	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Història	3	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Història de l'Art	3	OPTATIVA	Només examen
	Grau en Història de l'Art i Gestió del Patrimoni Artístic	2	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	2GG			
Crèdits teòrics	3			
Crèdits pràctics	3			
Coordinació	MACHETTI SANCHEZ, ALEJANDRO			
Departament/s	HISTORIA DE L'ART I HISTORIA SOCIAL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 60 (40%) Hores no presencials: 90 (60%)			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Castellà 75% Català 25%			
Distribució de crèdits	1 crèdit = 25 hores de treball de l'estudiant. 6 crèdits = 150 h Els alumnes de pla vell pels que l'assignatura computa 7,5 crèdits, hauran de realitzar una prova addicional pràctica equivalent a 37,5 h de dedicació autònoma			
Horari de tutoria/lloc	Dimecres 13-14h Despatx: 3.58.3 o Aula 2.44 Tlf: 973703102			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MACHETTI SANCHEZ, ALEJANDRO	sandro.machetti@hahs.udl.cat	12	Del 15-09-2016 al 13-01-2017. Matins: dijous i divendres de 8.45 a 9.15 i de 13.30 a 14.00. Tarda: Dijous de 18.30 a 20.30. Lloc: SCINIAA (Seminari de cinema i Arts Audiovisuals, despatx 3.58.3, Facultat de Lletres).

Informació complementària de l'assignatura

Descripció

Conèixer i comprendre la naturalesa textual i intertextual de l'expressió audiovisual. Anàlisi històricoestètica dels seus fonaments formals i artístics.

ALTRES CONSIDERACIONS

Sobre els EXERCICIS i TREBALLS:

Es considerarà automàticament **NO APTE**, sense necessitat de valorar els seus continguts, qualsevol treball que tingui alguna d'aquestes deficiències:

1. Treballs/exercicis sense el corresponent aparell crític, si s'escau, amb criteris homologats (notes a peu de pàgina, preferiblement, o al final del text o anglosaxones).
2. Treballs/exercicis amb greus i persistents problemes ortogràfics, sintàctics, gramaticals i/o semàntics.
3. Treballs/exercicis realitzats per còpia sistemàtica de materials bibliogràfics o en xarxa. Plagis.
4. Treballs/exercicis realitzats amb el suport exclusiu de materials no recomanats pel professor. Treballs o exercicis en que no s'utilitzin els materials recomanats explícitament pel professor en una correcció prèvia o en tutoria.
5. Treballs/exercicis realitzats sobre divagacions retòriques, formalistes o cinèfiles.
6. Treballs/exercicis, en suma, que no assoleixin un nivell mínim de professionalitat.

Sobre les TUTORIES

1. Les tutories presencials es realitzaran en les hores, dates establertes en aquest programa.
2. La tutoria és una eina fonamental per tal de solucionar aspectes de contingut del temari i per tal d'orientar la realització dels exercicis i treballs.
3. Les tutories es podran realitzar individualment o en grup petit.
4. Per tal de solucionar dubtes sobre materials concrets (films, llibres, imatges, fotocòpies...), és convenient portar a la tutoria el material objecte de consulta
6. En el cas de treballs/exercicis/textos que requereixin l'ús de bibliografia, aquesta haurà de ser la recomanada pel professor. En cas d'utilitzar altres materials no recomanats, és molt convenient assegurar-se de la seva idoneïtat amb el professor en tutoria.
7. No s'admetran treballs/exercicis/textos sencers per a ser tutorats o corregits en la seva integritat abans de la seva presentació formal. La tutoria està plantejada per a que l'alumne exposi problemes concrets sobre la seva feina o dubtes generals sobre procediments i tècniques metodològiques, amb la sana intenció de generar un debat intel·lectual amb el professor. No es tracta mai, doncs, d'una presentació prèvia, sinó d'un procés continu de solució de problemes i construcció i millora del treball.
8. Les tutories o consultes realitzades per escrit (correu electrònic) han de ser pertinents i han d'exhibir

polidesa formal en l'expressió i en l'escriptura. En tal cas, es respondran pel mateix procediment, per ordre d'arribada i en un termini no superior a quinze dies des de la seva rebuda. **Les tutories o consultes realitzades per escrit que no tinguin uns mínims de polidesa formal en l'expressió i l'escriptura no seran contestades.**

9. Durant els períodes en que no hi ha classes presencials s'atendran tutories només per correu electrònic. En cap cas s'atendran tutories durant les vacances d'agost.

Sobre la BIBLIOGRAFIA

El professor orientarà la selecció bibliogràfica més addient pe tal del realitzar treballs pràctics o per a l'ampliació temari (a classe o individualment en horari de tutories)

Fons bibliogràfics consultables:

A Lleida:

- Biblioteca de Lletres de la UdL.
- Biblioteca Pública. Maternitat.

A la resta de Catalunya:

- Biblioteques de les diferents universitats catalanes amb estudis de cinema.
- Biblioteca de Cinema de la Filmoteca de la Generalitat de Catalunya. Plaça de Salvador Seguí 1-9, 08001 Barcelona. Confirmeu els horaris a <http://www.filmoteca.cat>

Consulta de catàlegs en xarxa:

- Catàlegs UdL i altres universitats catalanes o espanyoles. Consulteu **CCUC** i **REBIUN** i la resta de recursos oferts per la Biblioteca de Lletres en xarxa
- Catàlegs de la Biblioteca de Filmoteca <http://www.filmoteca.cat/web/catalegs>

Sobre el VISIONAT DE FILMS I ALTRES OBRES AUDIOVISUALS

Per a la bona preparació dels continguts de l'assignatura i l'adquisició de l'hàbit de veure l'audiovisual amb perspectiva analítica i rigorosa és absolutament necessari que l'alumnat completi la formació amb el visionat de films o altres propostes audiovisuals relacionats amb la matèria. Els professorat d'història del cinema i dels mitjans de comunicació hem elaborat un llistat d'obres imprescindibles que l'alumnat hauria de conèixer en acabar els seus estudis, el podeu consultar a l'apartat "Recursos" de l'assignatura. Altres suggeriments addicionals són:

En cinema, sales d'exposicions o museus:

- Cinema en cartell. Resseguir les estrenes i reestrenes que tinguin relació amb la/les assignatures cursades (independentment del quadrimestre i curs en que s'imparteixin).
- Filmoteca de la Generalitat (Barcelona, Lleida...), Cine-ull (Cineclub de la UdL), altres cicles, projeccions, exposicions, instal·lacions o activitats. El professor us donarà informació en tots aquests sentits a classe, al taulell d'anuncis del SCINIAA (Seminari de Cinema i Arts Audiovisuals), o a través del seu Facebook i Twitter.

En vídeo, DVD, televisió, xarxa:

- Videoteca de la Biblioteca de Lletres de la UdL.
- Videoteca de la Biblioteca de Cinema de la Filmoteca de la Generalitat de Catalunya.
- Videoteques de les biblioteques de les universitats catalanes amb estudis de cinema.
- Videoteca de la Biblioteca Pública. Maternitat.
- Programació de televisió recomanada a classe. Especial atenció a La 2 (pel·lícules i *Metrópolis*),

Canal 33, plataformes digitals, cable...

- Distribuïdores de venda per catàleg i en xarxa.
- Portals de visionat en línia: MUBI, Filmin, Filmotech, Netflix...
- Descàrregues legals p2p.

Sobre els APARELLS VIDEOGRÀFICS

- És recomanable disposar de reproductors videogràfics com a eines de treball. Si algú no en té pot col·laborar amb algun company que en tingui o fer servir els aparells i ordinadors de les aules d'informàtica i multimèdia de la Facultat, els de la Biblioteca de Lletres o els del SCINIAA (en aquest darrer cas prèvia petició de data i hora al professor). Qualsevol dubte sobre un film o una obra audiovisual pot ser consultat en un visionat conjunt entre el professor i l'alumne en horari de tutories.

Sobre els alumnes ERASMUS o d'altres PROGRAMES DE MOBILITAT internacionals o estatals.

- Es recomana tenir un bon nivell de castellà pel que fa al seguiment de les classes teòriques.
- No s'aplicarà a aquests alumnes cap criteri específic d'avaluació. En conseqüència, hauran de realitzar els mateixos exercicis, pràctiques i proves que els alumnes locals.
- Els alumnes de qualsevol programa de mobilitat poden respondre els exercicis i proves escrites en anglès, francès o italià, a més d'en qualsevol dels dos idiomes oficials de la UdL (català i castellà). La prova tipus test es facilitarà exclusivament en castellà.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- O1. Conèixer i comprendre la naturalesa textual de l'expressió audiovisual
- O2. Conèixer i comprendre la naturalesa intertextual de l'expressió audiovisual

Competències

HAGPA

CB2 Aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.

CG5 Ser competente en el manejo de bibliografía y herramientas de búsqueda de recursos bibliográficos generales y específicos, incluyendo su acceso por Internet.

CG6. Ser capaz de planificar y gestionar el tiempo para la toma de decisiones y desarrollo de tareas individuales y en entornos de trabajo en equipo.

CE1 Ser capaz de adquirir un conocimiento de los procesos básicos de la metodología científica en Historia del Arte.

CE3 Ser capaz de adquirir una visión diacrónica general de la Historia del Arte general y/o universal.

CE6 Ser capaz de adquirir un conocimiento sistemático e integrado del hecho artístico: distintos lenguajes, procedimientos y técnicas de la producción artística a lo largo de la historia, así como la teoría y pensamiento estético.

CT3 Adquirir capacitación en el uso de las nuevas tecnologías y de las tecnologías de la información y la comunicación

CPAV

CB3. Capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética

CB5. Saber desarrollar aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía

CG3. Aplicar los conocimientos teóricos en la actividad práctica.

CG5. Desarrollar la capacidad de gestión de la información.

CG7. Desarrollar un pensamiento y un razonamiento críticos y saber comunicarlos de manera efectiva.

CE13. Identificar y aplicar los fundamentos teóricos y prácticos de la comunicación audiovisual y de la comunicación en internet

CE14. Identificar y aplicar las lógicas y habilidades narrativas y expositivas específicas de los contenidos audiovisuales e interactivos de carácter informativo y no informativo.

CE15. Desarrollar la capacidad creativa en la realización audiovisual, multimedia e interactiva de los distintos géneros.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. La revelació de Prometeu. Naturalesa màgica, científica, tecnològica i espectacular de la representació audiovisual. (4 sessions)

2. Veure el món per un forat. Representació audiovisual, realitat i memòria. (4 sessions)

3. De la matèria dels somnis. Estructura de l'expressió audiovisual. (7 sessions)

3.1. Espai, enquadrament.

3.2. Temps, moviment.

3.3. Espai-temps, muntatge.

3.4. La dimensió sonora i la música visible.

4. Les mil i una històries. Literatura i expressió audiovisual. (3 sessions)

5. Arquitectura i paisatges de la imaginació. (2 sessions)

6. La veu de la pintura. (3 sessions)

7. La redempció de l'efímer. Arts escèniques, art conceptual i expressió audiovisual. (2 sessions)

Eixos metodològics de l'assignatura

METODOLOGIA

Activitat	Descripció	O*	G*	HP*	HNP*

Seminaris (S)	Seminari d'introducció a l'assignatura	O1 O2	GG	3t	--
Classe teòrica (C)	Teoria	O1 O2	GG	32t	--
Pràctiques (P)	(PA) Pràctiques d'aula: Visionat, anàlisi i comentari d'exemples i dubtes sobre treballs pràctics	O1 O2	GG	16p	--
	(PC) Pràctiques de camp. Assistència a sessions SOM CINEMA	O1 O2	GG	5p	
Treballs (T)	Treballs pràctics de curs MEDEA 1 MEDEA 2	O1 O2	Ind	--	54p
Tutories (Tut)	Tutories individuals o de grup petit	O1 O2	Ind GP	3t	--
Examen (EX)	Test presencial (relatiu a S, C, PA i PC)	O1 O2	GG	1t	36t
TOTAL	150 h (6 ECTS) Distribució HP / HNP = 40 / 60 % Distribució t / p = 50 / 50 %			60	90

O: Objectius. G: Grups. HP: Hores presencials. HNP: Hores no presencials. GG: Grup gran. Ind: Individual. GP: Grup petit. t: hores teòriques. p: hores pràctiques

NOTA: Els alumnes de pla vell pels que l'assignatura computa 7,5 crèdits, a més hauran de dur a terme l'anàlisi addicional de 4 pràctiques que es presentaran a una prova escrita amb les mateixes condicions que el curs anterior i que impliquen una dedicació afegida de 37,5 hores. equivalents als 1,5 crèdits de diferència.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

(S):

Seminari d'introducció a l'assignatura. Dimecres 14 i 21-09-2016.

Grup matí: 11.30-13.00. Aula 2.13

Grup tarda: 17.00-18.30. Aula 1.03

(C) i (PA):

Classes teòriques i pràctiques d'aula. Dijous i divendres del 15-09-2016 al 13-01-2017.

Grup matí: 11.30-13.00. Aula 2.13

Grup tarda: 17.00-18.30. Aula 1.03.

(PC):

Pràctiques de camp. Assistència a sessions SOM CINEMA els dies 19, 20 i 21-10-2016. Es concretarà el programa i la modalitat d'assistència.

(T):

Treballs pràctics. Es concretarà la metodologia i característiques dels treballs a (S).

MEDEA 1: Data de lliurament - dilluns 17-10-2016 a les 23.55h via Campus virtual.

MEDEA 2: Data de lliurament – dilluns 21-12-2016 a les 23.55h via Campus virtual.

(EX):

Test presencial relatiu a S, C, PA i PC

Dia i lloc: dimecres 18-01-2017, 9.00-11.00h (Aules 3.48 i 3.49).

Recuperació: dimecres 08-02-2017, 9.00-11.00 h (Aules 3.48 i 3.49).

NOTA: Els alumnes de pla vell pels que l'assignatura computa 7,5 crèdits, a més, hauran de realitzar la prova escrita de pràctiques tal com es va dur a terme el curs anterior. Es fixarà dia, hora i procediment

Sistema d'avaluació

Mecanismes d'avaluació	Activitat	O*	%*
Examen (EX)	Test relatiu a S, C, PA i PC	O1 i O2	50 %
Treballs (T)	Treball Pràctic MEDEA 1	O1 i O2	10 %
Treballs (T)	Treball Pràctic MEDEA 2	O1 i O2	40 %
TOTAL			100 %

O: objectius. %: percentatge de la nota final.

En la pestanya "Recursos" del campus virtual estan penjats els documents on s'explica detalladament el contingut i criteris dels mecanismes d'avaluació.

MOLT IMPORTANT: En aplicació de la normativa d'avaluació, la recuperació només afecta a l'examen tipus test (EX), en ser un prova teòrica igual o superior al 30 % de la nota final. Els treballs pràctics T, en tant que avaluació pràctica, no són recuperables en cap cas.

NOTA: Els alumnes de pla vell pels que l'assignatura computa 7,5 crèdits, a més, podran sumar fins a 2,5 punts addicionals equivalents a la càrrega de la prova escrita de pràctiques. Això vol dir que poden optar fins a 12,5 punts en la nota final que es transformaran al barem habitual sobre 10 punts mitjançant una senzilla regla de tres: tot dividint la nota final aconseguida sobre 12,5 punts pel coeficient 1,25.

Bibliografia i recursos d'informació

Tota la bibliografia de suport a l'assignatura és de recomanada consulta, tot i que es tracta d'una guia orientativa que permet encetar múltiples vies d'aproximació a la matèria que és prou diversificada.

Tots els llibres relacionats es poden trobar a la Biblioteca de la UdL o bé a través del préstec interuniversitari PUC i SOD. A pestanya la "Recursos" es pot trobar una bibliografia temàtica ampliada.

El professor farà un comentari de la bibliografia específica a l'inici de cada tema en les classes teòriques.

Abuín González, Anxo: *El teatro en el cine*, Cátedra, Madrid, 2013.

Alonso García, Luis: *Lenguaje del cine, praxis del filme: una introducción al cinematógrafo*, Plaza y Valdés, Madrid, 2010.

Altman, Rick: *Los géneros cinematográficos*, Paidós, Barcelona, 2000.

Aumont, Jacques: *À quoi pensent les films*, Séguier, Paris, 1996.

Aumont, Jacques: *El ojo interminable. Cine y pintura*, Paidós, Barcelona, 1996.

Aumont, Jacques; Marie, Michel: *Análisis del Film*, Paidós, Barcelona, 1990.

- Benet, Vicente J.: *La cultura del cine. Introducción a la historia y a la estética del cine*, Paidós, Barcelona, 2004.
- Bordwell, David; Thompson, Kristin: *El arte cinematográfico. Una introducción*, Paidós, Barcelona, 1995.
- Casetti, Francesco; Chio, Federico di: *Cómo analizar un film*, Paidós, Barcelona, 2007.
- Chion, Michel: *La audiovisión. Introducción a un análisis conjunto de la imagen y el sonido*, Paidós, Barcelona, 1993.
- Costa, Antonio: *Il cinema e le arti visive*, Einaudi, Torino, 2002.
- Costa, Antonio: *Saber ver el cine*, Paidós, Barcelona, 1989.
- Darley, Andrew: *Cultura visual digital. Espectáculo y nuevos géneros en los medios de comunicación*, Paidós, Barcelona, 2003.
- Ferro, Marc: *El cine, una visión de la historia*, Akal, Madrid, 2008.
- Ferro, Marc: *Historia contemporánea y cine*, Ariel, Barcelona, 1995.
- Gorostiza, Jorge: *La profundidad de la pantalla. Arquitectura + Cine*, Colegio de Arquitectos de Canarias, Ocho y Medio, Madrid, 2008.
- Gubern, R.: *La mirada opulenta. Exploración de la iconosfera contemporánea*, Gustavo Gili, Barcelona, 1992.
- Gubern, Romà: *Del bisonte a la realidad virtual*, Anagrama, Barcelona, 1996.
- Gubern, Román: *Cultura audiovisual (escritos 1981-2011)*, Cátedra, Madrid, 2013.
- Hueso Montón, Angel Luis: *El cine y el siglo XX*, Ariel, Barcelona, 1998.
- Konigsberg, Ira: *Diccionario técnico Akal de cine*, Akal, Madrid, 2004.
- Lévy, Pierre: *¿Qué es lo virtual?*, Paidós, Barcelona, 1999.
- Manovich, Lev: *El lenguaje de los nuevos medios de comunicación. La imagen en la era digital*, Paidós, Barcelona, 2010.
- Marzal Felici, Javier; Gómez Tarín, Francisco Javier : *Metodologías de análisis del film*, Edipo, Madrid, 2007.
- Meigh-Andrews, Chris: *A History of Video Art: The Development of Form and Function*, Berg Publishers Limited, Oxford, 2006.
- Méjean, Jean-Max: *Philosophie et cinéma*, Cinémaction 94, Corlet, Condé-sur-Noireau, 2000.
- Mitchell, William J.T.: *Teoría de la imagen. Ensayos sobre representación verbal y visual*, Akal, Madrid, 2009.
- Moreno, Isidro: *Musas y nuevas tecnologías. El relato hipermedia*, Paidós, Barcelona, 2002.
- Pérez Bowie, José Antonio (ed.): *Reescrituras fílmicas: Nuevos territorios de la adaptación*, Ediciones Universidad de Salamanca, Salamanca, 2010.
- Pérez Bowie, José Antonio: *Leer el cine. La teoría literaria en la teoría cinematográfica*, Ediciones Universidad de Salamanca, Salamanca, 2008.
- Porter, Miquel; González, Palmira; Casanovas, Anna: *Las claves del cine y otros medios audiovisuales*, Ariel, Barcelona, 1994.
- Quéau, Philippe: *Lo virtual (virtudes y vértigos)*, Paidós, Barcelona, 1996.
- Quintana, Àngel: *Fábulas de lo visible. El cine como creador de realidades*, El Acantilado, Barcelona, 2003.
- Rivaya, Benjamín; Zapatero, Luis (eds.): *Los saberes y el cine*, Tirant Lo Blanch, València, 2010.

- Rosenstone, Robert A.: *El pasado en imágenes*, Ariel, Barcelona, 1997.
- Salt, Barry: *Film Style and Technology: History and Analysis*, Starword, London, 2009.
- Sánchez Noriega, José Luis: *De la literatura al cine. Teoría y análisis de la adaptación*, Paidós, Barcelona, 2000.
- Sánchez Noriega, José Luis: *Historia del Cine. Teoría y géneros cinematográficos, fotografía y televisión*, Alianza, Madrid, 2006.
- Sánchez-Escalonilla, Antonio (coord.): *Diccionario de creación cinematográfica*, Ariel, Barcelona, 2003.
- Sand, Shlomo: *El siglo XX en pantalla. Cien años a través del cine*, Crítica, Barcelona, 2005.
- Sorlin, Pierre: *Estéticas del audiovisual*, La marca, Buenos Aires, 2010.
- Sossai, Maria Rosa: *Film d'artista: percorsi e confronti tra arte e cinema*, Silvana, Cinisello Balsamo, 2008.
- Stam, Robert: *Teorías del cine. Una introducción*, Paidós, Barcelona, 2001.
- Tesson, Charles: *Teatro y cine*, Paidós, Barcelona, 2012.
- Tranche, Rafael R.: *Del papel al plano. El proceso de la creación cinematográfica*, Alianza, Madrid, 2015.
- VV.AA.: *Videoculturas de fin de siglo*, Cátedra, Madrid, 1990.
- Weinrichter, Antonio (ed.): *La forma que piensa. Tentativas en torno al cine-ensayo*, Festival Punto de Vista. Gobierno de Navarra, Pamplona, 2007.
- Zecchi, Barbara (ed.): *Teoría y práctica de la adaptación fílmica*, Complutense, Madrid, 2012.
- Zumalde, Imanol: *La experiencia fílmica. Cine, pensamiento y emoción*, Cátedra, Madrid, 2011.